

آیین نامه شکل های اسلامی دانشگاهیان

(مصوبه جلسه 448 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 1378/6/9)

مقدمه:

دانشگاهها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می شوند و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. از اینجا می توان گفت که دانشگاه های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینش ها و ارزش های مختلف واجد خصوصیتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان بینی و نظام ارزشی اسلام را، مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه های متناسبی با مبانی و ارزشهای اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه ها از مبانی و معیارهای خود آگاهی و شناخت دقیق تر و ژرف تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه ها بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهارچوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده 1- در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است :

1-1- دانشگاه : به هریک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیر دولتی اطلاق می شود.

تبصره : هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاههای دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیر دولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می شود.

1-2- دانشگاهیان : عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد.

3-1- تشکیل اسلامی : جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذیصلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرّح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزشهای انقلاب و نظام اسلامی مصرّح در چارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می نماید.

4-1- عضو : به هریک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هریک از تشکلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می شود (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکیل است).

تبصره : هر فرد تنها می تواند در زمان واحد در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده 2 : محدوده فعالیت:

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکل های اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است.

تبصره: فعالیت های تشکلهای اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است .

1-2- برگزاری سخنرانی: تجمع ، راهپیمایی، میزگرد، تربیون آزاد و نصب تابلوهای تشکل های دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره 1 : انتشار هر نوع نشریه ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره 2: راه اندازی هر نوع پایگاه اطلاع رسانی رایانه ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره 3 : شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می نماید و رئیس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم : تشکل ها

ماده 3 : تشکل ها با طی مراحل زیر تأسیس می گردند:

1-3- حداقل 5 نفر از دانشجویان یا 3 نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر می توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارایه نام مشخصی برای تشکل، تقاضای صدور پروانه فعالیت نمایند.

الف - اعتقاد التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی.

ب - برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مزبور برای تشکل های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشکل های اعضای هیأت علمی در دانشگاه مزبور

3-2- کسانی که به موجب ماده 7 قانون فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمن های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محرومند نمی توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای ایجاد تشکل در مراکز آموزش عالی نمایند.

3-3- در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند 1-3) و تأیید نام تشکل، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشکل را صادر می نماید.

3-4- هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر اینصورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می شود.

تبصره : التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه ، قوانین موضوعه کشور و آیین نامه های مصوب بایستی مصرحاً در اساسنامه تشکل آمده باشد.

3-5- هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم) حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکل واجد شرایط اقدام می نماید.

3-6- هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقاضیان اعلام نماید و متقاضیان می توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره 1 : در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشکل، هیأت مؤسس می تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده 5 این آیین نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره 2 : هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می باشد.

3-7- حد نصاب تعداد اعضای تشکل های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس 3 درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل 50 نفر می باشد.

8-3- حد نصاب تعداد اعضای تشکل های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس 5 درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل 10 نفر می باشد.

فصل سوم : نظارت

ماده 4: به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

4-1- ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف - رئیس دانشگاه (رئیس هیأت)

ب - مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

ج - نماینده وزارت علوم تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

4-2- وظایف هیأت نظارت دانشگاه :

الف- بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکل های اسلامی.

ب - اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکل های اسلامی.

ج - صدور مجوز انجام فعالیت تشکلها. (موضوع بند 1-2 این آیین نامه)

د - نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکل های اسلامی.

ه - رسیدگی به تخلفات تشکلها براساس آیین نامه مربوط.

و - رسیدگی به شکایات واصله از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیتهای تشکل های اسلامی.

ز - توقف و یا لغو پروانه فعالیت های تشکل های اسلامی .

تبصره: هیات نظارت دانشگاه می تواند پس از تایید هیات مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج، د، ه، و) به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید.

ماده 5 : به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین نامه ، هیأت نظارت مرکزی در وزارتخانه های علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

1-5- ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف - وزیر یا رئیس دستگاه .

ب - رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها.

ج - یکی از معاونان وزیر یا رئیس دستگاه به انتخاب وی.

د - یک نفر از رؤسای دانشگاهها حسب مورد.

هـ - نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

و - در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت .

5-2 - وظایف هیأت نظارت مرکزی :

الف - رسیدگی نسبت به درخواستهای تجدید نظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاهها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دو ماه.

ب- تدوین و تصویب دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه حسب مورد.

ج - تدوین و تصویب آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی.

ماده 6 : کلیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه 265 مورخ 70/8/28 شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده اند قانونی بوده و رسمیت دارند.

1-6 - فعالیت های کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین نامه خواهد بود.

2-6 - تشکل های اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال، اساسنامه های خود را با این آیین نامه تطبیق دهند.

3-6- چنانچه براساس تشخیص هیات نظارت مرکزی، هر کدام از تشکل های مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می گیرد.

ماده 7: مسؤولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمکه‌های دانشگاه به تشکل‌ها بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

7-1 - مسؤولان ذیربط تنها مجازند به تشکل‌هایی تسهیلات ارایه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه‌ها را بدهند که مجوز فعالیت را طبق این آیین‌نامه دریافت کرده باشند.

ماده 8: دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه و همچنین آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل‌های اسلامی در جلسه مشترک هیأت‌های نظارت مرکزی وزارتخانه‌های علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می‌رسد.

آیین‌نامه فوق‌در 5 ماده و 8 تبصره در جلسه 448 مورخ 1378/6/9 شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین‌نامه‌های مغایر با آن ملغی شد.

و موارد ذیل طی جلسات آتی شورا مصوب و به آئین‌نامه افزوده شد:

تبصره 2 الحاقی 1-2 مصوب جلسه 511 مورخ 1381/11/08

تبصره الحاقی به بند 2-4 آئین‌نامه مصوب جلسه 493 مورخ 1380/11/09

بند «و» ماده 5 (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه 472 مورخ 79/10/13

مواد 6 تا 8 مصوب جلسه 449، جلسه مورخ 1378/07/06